

Šolski center Novo mesto

Srednja elektro šola in tehniška gimnazija

Šegova ulica 112

8000 Novo mesto

Informacijsko-komunikacijske tehnologije

v procesu od ideje do podjetja

(Izdelek oziroma storitev in zagovor)

Avtor: Rok Bojanc, R2TA

Mentorica: Danijela Erenda, univ. dipl. inž.

Novo mesto, junij 2020

Kazalo vsebine

Vsebina:

1. Uvod.....	1
2. Opis informacijsko komunikacijske tehnologije.....	2
3. Podjetje in podjetnik.....	3
4. Poslovni načrt od ideje do ustanovitve podjetja.....	4
5. Prednosti in slabosti informacijske in komunikacijske tehnologije.....	5
6. Nekaj orodij v pomoč podjetnikom.....	7
7. Raziskovalno delo (kratka anketa) in spletna stran.....	12
8. Zaključek.....	15
9. Viri in literatura.....	16

Kazalo tabel:

Tabela 1: Tabela podatkov iz ankete prvih štiri vprašanj.....	12
Tabela 2:Tabela podatkov iz ankete drugih štiri vprašanj.....	12
Tabela 3Podatki iz ankete: Starost udeležencev.....	13
Tabela 4: Podatki iz ankete: letniki udeležencev	13

Kazalo slik:

Slika 1:Slika statistike iz ankete.....	14
Slika 2:Slika statistike iz ankete.....	14

1. Uvod

Seminarska naloga bo opisovala informacijsko komunikacijske tehnologije, proces od ideje do podjetja, znanje in veščine, ki jih oseba potrebuje, da je uspešna v dandanašnjem podjetniškem svetu. Seminarska naloga bo vsebovala krajšo anketo in spletno stran. V anketi sem raziskoval o interesu in pripravljenosti mladih za vstop v podjetniški svet. S spletno stranjo pa sem se odločil, da prikažem dostop do nekaj virov informacijske tehnologije, ki je dandanes na voljo in lahko pripomore pri ustanovitvi podjetja. Vse omenjeno bom še bolj podrobneje opisal v seminarski nalogi.

Ustanovitev svojega lastnega podjetja je zagotovo ena izmed izjemno pozitivnih priložnosti za vsakega posameznika. Podjetništvo lahko namreč prinese marsikatero nagrado. Od možnosti svobode, izbire sodelavcev, dviga samozavesti, do potencialnih velikih zaslužkov. Vendar pa je na drugi strani realnost ta, da pot do vseh teh nagrad nikakor ni lahka. Potrebno je veliko truda, odrekovanja in nenazadnje tudi sreče, da uspemo v podjetništvu.

V zadnjih letih se je informacijsko-komunikacijska tehnologija zelo razvila in podjetja si več ne morejo zamisliti, kako bi njihovo poslovanje potekalo brez njene uporabe. Podjetja postajajo odvisna od informacijske tehnologije in informacijsko-komunikacijske tehnologije. Skupaj z novo tehnologijo narašča tudi pomembnost digitalne pismenosti in samostojne uporabe računalnika.

Informacijska tehnologija podjetnikom pomaga shranjevati in obdelovati podatke, informacijsko komunikacijska tehnologija pa pomaga te podatke prenašati in jih uporabljati. Informacijsko komunikacijska tehnologija je dandanes prisotna že povsod, ne samo v podjetjih, vendar v vsakdanjem življenju. S pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije nam razdalja več ne predstavlja ovire pri prenašanju ali pridobivanju informacij in podatkov.

Z razvojem nove tehnologije je postala ključna kompetenca digitalna pismenost. Da lahko posameznik reče, da je digitalno pismen mora samostojno uporabljati računalnik in naprave, ki so povezane z njim. Znati mora ustvarjati, pridobivati in izmenjevati podatke ter informacije preko informacijsko komunikacijske tehnologije. To je danes nujno, kajti v večini podjetjih je poslovanje samo elektronsko in če nam primanjkuje kompetence digitalne pismenosti, zelo težko dobimo zaposlitev.

2. Opis informacijsko komunikacijske tehnologije

Informacijska tehnologija je skupek postopkov in naprav, ki uporabnika oskrbijo s potrebnimi podatki. Poleg računalnika izraz informacijska tehnologija zajema še telefon, televizijo, elektronsko pošto, splet, digitalni video,... Uporaba informacijske tehnologije poteka na različnih ravneh: računalniška pismenost, razbremenitev pri delu, izvajanje novih aktivnosti in širitev umskih sposobnosti. Informacijske in komunikacijske tehnologije omogočajo določene časovne in prostorske prednosti. Uporaba sodobnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij skrajšuje razdalje. Z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije dobimo informacije na enem mestu in z uporabo tehnologije lahko komuniciramo. S pomočjo videokonference prihranimo čas in zmanjšamo potne stroške. Informacijska tehnologija zajema vse tiste dejavnosti, ki predstavljajo strojno opremo (pisarniški stroji, oprema za obdelavo in prenos podatkov), programsko opremo in storitve.

Strojna oprema:

Računalniška oprema zajema delovne postaje, osebne računalnike, periferije ter različne računalniške sisteme. Pisarniška oprema zajema pisalne stroje, računalnike, fotokopirne stroje in drugo pisarniško opremo. Oprema za prenos podatkov zajema LAN (local area network) opremo ter drugo opremo za prenos podatkov.

Programski proizvodi:

Sistemi software je namenjen delovanju strojne opreme in zagotavljanju njegove učinkovitosti in varnosti delovanja. Aplikacijski programski paketi predstavljajo rešitve za specifične probleme posamične panoge/sektorja (npr. bančništvo, zavarovalništvo) oziroma za posamezna področja poslovnega delovanja (npr. obračun plač).

Storitve:

Profesionalne storitve so navezane na uvajanje in prilagajanje IT opreme specifičnemu uporabniku, skupaj z izobraževanjem ter navezane svetovalne storitve. Storitve ponujajo obdelave podatkov ter transakcijske storitve, ob uporabi računalniških programskih orodij, modelov in aplikacij. Omrežne storitve, so storitve, ki obsegajo vzdrževanje komunikacijskih omrežij in nadzor. Napredek informacijske tehnologije, je imel in ima največji vpliv na globalno gospodarstvo. Le-ta omogoča zbiranje, obdelavo in prenos informacij ob izjemni

hitrosti in vedno nižjih stroških, kar pa povzroči pozitivno posledico pri samem poslovanju. Med takšne pozitivne posledice napredka informacijske tehnologije v podjetju uvrščamo:

- Boljšo produktivnost podjetja.
- Večjo kakovost proizvodov in storitev.
- Večjo konkurenčno sposobnost.
- Boljši nadzor nad poslovanjem in dogajanjem v podjetju.

3. Podjetje in podjetnik

V knjigah, filmih in na predavanjih pogosto poslušamo o podjetniških uspehih. Nekdo je prišel do ideje, se malo potrudil, nato pa uspel. Vendar so v teh zgodbah bolj ali manj izključeni vsi tisti trenutki, ki so resnično oblikovali podjetniško zgodbo o uspehu. Vedno je prisotno veliko negotovosti, inoviranja, trdega dela, prilagajanja, tveganja, poskušanja in početja vseh tistih stvari, ki jih večina ne želi početi to je prodajanja, prepričevanja, drznosti in razmišljanja izven okvirov.

Dejstvo je, da 9 od 10 podjetij propade, zato se v podjetništvo nikakor ne smemo podati preveč naivno. Preden pridemo do vseh koristi in nagrad podjetništva, nas čaka polno izzivov, veliko učenja, pa tudi neprespanih noči. Podjetništvo lahko v prvih letih označimo predvsem z besedno zvezo "znoj in solze". S premišljenim in sistematičnim pristopom si lahko močno povečamo verjetnost uspeha, zato je pomembno, da pred podjetniško potjo naredimo ustrezen načrt. Najbolj smiselno je, da pred ustanovitvijo svojega lastnega podjetja, najprej postanemo podjetni. To pomeni, da na inovativen način zaslužimo kakšen dodaten evro ali izpeljemo kakšen večji projekt. Enostavno temeljito razmislimo, kaj obvladamo, kje so tiste priložnosti, ki jih trenutno vidimo in skušamo narediti kakšen posel ali izpeljati inovativen projekt. Podjetništvo je nenazadnje iskanje priložnosti, obračanje stvari na glavo, vizionarstvo, prodaja in delo z ljudmi. Tega se lahko v začetku učimo tudi brez lastnega podjetja.

Ko se lotimo kakšnega novega izziva, lahko hitro vidimo, kje nam primanjkuje znanje in veščine. Naslednji korak je, da ocenimo, katere so tiste veščine, za katere je smiselno, da jih razvijemo, katere pa tiste, ki jih lahko nadomestimo s sodelavci. Ob tem začnemo vlagati v svoje kompetence, obenem pa se mrežiti z vsemi tistimi, ki jih bomo potencialno povabili v

podjetniško zgodbo. Pomemben del podjetništva je mreženje, zato moramo biti neprestano v stiku z ljudmi, se od njih učiti, povezovati in si izmenjavati mnenja. Danes so največje podjetniške zgodbe o uspehu zgrajene v skupinah in ne kot samostojni podvigi.

Podjetniške ideje najlažje razvijamo v pogovoru z ljudmi. Iskanje prave poslovne ideje mora biti načrtno, zavedati pa se moramo, da bomo morali našo poslovno idejo še velikokrat spremeniti. Redko se zgodi, da podjetje uspe s tisto prvo idejo, ki jo je dobil ustanovitelj. Razvoj ideje je proces in vzporedno lahko razvijamo podjetniške veščine. Pravijo, da ko je učenec pripravljen, pride učitelj in enako je s pravo idejo, ki nam prekriža pot, ko razvijemo dovolj kompetenc in smo pripravljeni na naslednjo fazo podjetništva, odpremo podjetje.

4. Poslovni načrt od ideje do ustanovitve podjetja

Poslovni načrt je besedna zveza na katero naletimo kmalu ob vstopu v podjetništvo. Velika večina ljudi skuša najprej pridobiti nekaj osnovnih informacij o podjetništvu. Odpreti novo podjetje brez pridobitve osnovnih informacij ter, da bi stvari dobro premislili, ni najboljšje oziroma se običajno ne izteče dobro. Ne glede na to ali začnemo zbirati informacije v strokovnih knjigah, pri podjetnikih, ki jih poznamo ali prek spleta, slej ko prej ugotovimo, da potrebujemo dober poslovni načrt.

Večino potencialnih podjetnikov ob misli, da bi morali napisati "goro strani", preden gredo lahko v pravo akcijo, več ali manj mine podjetniško navdušenje. Nekateri drugi so že tako zaposleni s svojo poslovno idejo, da enostavno nimajo časa napisati poslovnega načrta. Povsem drug ekstrem predstavljajo potencialni podjetniki, ki dejansko napišejo goro strani poslovnega načrta, v akcijo pa nikoli ne gredo (analysis – paralysis). Problem nastane, ker je enih in drugih primerov veliko, večina podjetnikov pa izjemno rada deli svoja mnenja na internetu, v knjigah itd..., kar je izjemno pozitivno, vendar lahko različni nasveti marsikoga zmedejo ali zavedejo.

Tako je izjemno težko dobiti jasno sliko o tem ali sploh potrebujemo poslovni načrt, koliko strani naj tak načrt obsega ter druge informacije, ki bi nam koristile pri gradnji uspešnega in perspektivnega podjetja. (Poslovni načrt = planiranje)

Bistvo poslovnega načrta lahko izluščimo že, če pogledamo strokovno definicijo sopomenke za načrtovanje, torej planiranje. Planiranje pomeni, da zavestno z našimi možgani uravnavamo delovni proces, ki je sestavljen iz zamišljanja rezultata in kasnejšega procesa dela, kar preprosto

rečeno pomeni, da v mislih ustvarjamo svojo prihodnost. Celotno človekovo ustvarjanje je v začetku temeljilo na idejah, ki so bile kasneje razvite v samo dejanje. Za enak princip gre tudi pri poslovnem načrtu.

Bistvo le-tega je, da si zamislimo in izrišemo zemljevid, kako bomo začeli graditi svoje podjetje, tako kot umetnik najprej nariše skico ali pa znanstvenik naredi podroben načrt pred začetkom izvedbe eksperimenta. To, da bomo načrt gradnje prilagajali glede na povratne informacije, ki jih bomo dobivali, je že vnaprej povsem jasno. Planiranje je tesno povezano s prihodnostjo. Znan izrek o prihodnosti pravi, da bi nas morala prihodnost skrbeti, saj bomo tam preživeli večino preostanka življenja. Tako pridemo do dejstva, da je najboljša napovedovanje prihodnosti, ki si jo bomo ustvarjali sami. V življenju imamo dve možnosti, in sicer da sledimo svojim ciljem ali pa ciljem drugih ljudi. S poslovnim načrtom si zastavimo lastne cilje, s katerimi skušamo navdušiti druge, da nam bodo sledili.

Glavni namen povzetka poslovnega načrta je utemeljiti poslovno priložnost. Vsebovati mora kratek opis pomembnih vidikov poslovnega načrta: predstaviti izdelek oz. storitev, prednosti pred konkurenco, vrednost za uporabnika, potencialni trg, predviden obseg prodaje, sposobnost ključnih kadrov, potrebna finančna sredstva in pričakovani donos vloženih sredstev. Pripravljen vzorec poslovnega načrta nam omogoča pripravo povzetka, ko je glavna strategija podjetja jasna in so vsi drugi deli poslovnega načrta končani. Sestavljen naj bo iz kratkih navedb, ki se nanašajo na naslednje značilnosti podjetja: kratek opis podjetja, priložnost in strategijo podjetja, ciljne trge in projekcije, konkurenčne prednosti, vodstvene kadre, ekonomiko, dobičkonosnost in možnost žetve in finančne vire. Pri poslovnem načrtu in poslovanju podjetja, si podjetnik lahko svoje delo olajša z ustrezno dokumentacijo in s pomočjo ITK tehnologije.

5. Prednosti in slabosti informacijske in komunikacijske tehnologije

S pomočjo IKT-ja lahko odpravimo veliko pomanjkljivosti v podjetjih, kar je velika prednost, ampak hkrati IKT prinaša nekatere slabosti, s katerimi se morajo podjetja soočiti. V nadaljevanju bom naštel nekaj prednosti in nekaj slabosti IKT-ja. Prednosti so da, IKT omogoča podjetjem in njihovim zaposlenim neprekinjen dostop do velikega števila informacij, poleg tega pa omogoča lažje iskanje informacij tako preko spleta, kot tudi iskanje informacij po bazi podjetja, IKT omogoča hitrejšo obdelavo podatkov, omogoča nova delovna mesta v podjetjih, saj skupaj z novo tehnologijo podjetja potrebujejo zaposlene, ki vzdržujejo to

tehnologijo. Spodbudilo se je tudi nastajanje novih panog, ki prej zaradi nezadostne tehnologije niso obstajale. Podjetja lahko s pomočjo IKT-ja dostopajo do večjega števila kupcev in dobaviteljev in si s tem povečajo obseg poslovanja. Razdalja torej ni več ovira za razširitev poslovanja, saj lahko vsako podjetje postane mednarodno. IKT omogoča, da se podjetja lažje, hitreje in boljše promovirajo in tržijo, zmanjšuje stroške poslovanja, saj se poslovni procesi z uporabo IKT-ja pospešijo in poenostavijo.

Slabosti uporabe IKT-ja pa so, da podjetja potrebujejo vlagati v izobraževanje zaposlenih, saj lahko IKT uporabljajo samo tisti, ki so digitalno pismeni. Začetna investicija v opremo je zelo velika in vsa podjetja, predvsem manjša, si tega ne morejo privoščiti. Podjetja lahko začnejo zmanjševati število delavcev, saj IKT prevzame določena opravila, ki so jih prej opravljali zaposleni. Podjetja se lahko namesto odpuščanja odločijo, da delavce prekvalificirajo na druga delovna mesta ali ustvarijo nova delovna mesta, saj IKT mora biti v podjetju samo v pomoč. Razmišljanje in odločanje pa mora ostati še vedno v domeni zaposlenih. Pri IKT-ju se velikokrat pojavi vprašanje varnosti podatkov in varovanje osebnih in zaupnih podatkov. Podjetja morajo poskrbeti za ustrezno zaščito svojih informacijskih sistemov, kar pa spet predstavlja dodatne stroške. Pojavljajo se tudi nove oblike kriminala in terorizma, ki so povezani z vdori v sisteme podjetij. Z uporabo IKT-ja posledično več časa preživimo za računalnikom, kar lahko slabo vpliva na naše zdravje. Izpad ali motnja v IKT-ju lahko podjetju povzroči izpad dobička in zmanjša ugled podjetja, zato je zelo pomembno, da imamo strokovnjake, ki skrbijo za nemoteno delovanje vseh sistemov.

Prednosti ITK-ja so kot sem že omenil orodja, ki so na voljo za lažje poslovanje. Ena izmed glavnih prednosti je elektronsko poslovanje. Krajše e-poslovanje je svoj razcvet doživel skupaj z razvojem interneta. Razvoj e-poslovanja pa se je začel že prej. Prva poslovna raba računalnika je bila v ZDA v bančništvu, kjer so računalnik uporabljali za avtomatsko obdelavo čekov. Nato se je raba računalnikov razširila tudi v druge panoge, najprej v računovodstvo podjetij, kasneje pa tudi za načrtovanje nabave, proizvodnje itd... Ravno zaradi načrtovanja proizvodnje in povezovanja oddelkov med seboj se je razvil prvi sistem, kjer so podjetja lahko elektronsko izmenjevala podatke. Podatke so lahko izmenjevali znotraj podjetja, lahko pa tudi med poslovnimi partnerji ali dobavitelji. S časom so ti sistemi in omrežja postajali čedalje bolj kompleksi in seveda tudi dražji. Privoščile so si jih lahko samo večje organizacije, manjše pa so ostale na preprostejših sistemih, kot so telefon in faks. Internet je kasneje znižal stroške komuniciranja in s seboj prinesel nove načine poslovanja, povečal učinkovitost podjetjem, omogočil dostop na širši trg in poskrbel, da so se podjetja lahko začela globalno povezovati.

Elektronsko poslovanje danes pomeni poslovati elektronsko oz. poslovati v elektronsko obliki, s pomočjo IKT-ja. Razmah elektronskega poslovanja je torej omogočil predvsem razvoj IKT-ja. Seveda pa ne smemo pozabiti omeniti tudi spremembe, ki so se dogajale v okolju. Da so podjetja lahko začela elektronsko poslovati, je bilo najprej potrebno omogočiti dostop do interneta širši množici. Ni zadosti, da so imela dostop do interneta samo organizacije in podjetja, pomembno je bilo, da so kupci dobili dostop do interneta, kajti šele takrat se je pokazala prava vrednost elektronskega poslovanja in IKT-ja. Skupaj z novo obliko poslovanja, torej elektronskim poslovanjem je bilo potrebno prilagoditi pravni okvir. Potrebno je bilo zagotoviti, da imajo pogodbe sklenjene v elektronski obliki enako veljavo, kot tiste ki so bile sklenjene v fizični obliki. V Sloveniji je mnogo zakonov, ki urejajo elektronsko poslovanje. To so npr.: Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu; Zakon o varstvu potrošnikov; Zakon o trgovini. Elektronsko poslovanje se ne nanaša samo na podjetja, ampak tudi na državo. Tako eposlovanje zajema vse od elektronskega bančništva, elektronskega trgovanja, elektronskega zavarovalništva, pa vse do državne uprave (e-uprava, e-davki...).

6. Nekaj orodij v pomoč podjetnikom

Google Analytics :

Čedalje več spletnih uporabnikov do spletnih strani dostopa prek telefonov. Prav zato je pomembno, da je vsaka spletna stran prilagojena tovrstnemu pregledovanju. Google spremlja, do katerih spletnih strani uporabniki dostopajo prek mobilnih naprav in koliko časa se tam zadržijo. Spletne strani, ki so pri dostopu prek telefona slabše pregledne, Google rangira nižje.

Prek posebnega poročila lahko dobite vpogled v to, kako hitro obiskovalci zapuščajo vašo spletno stran, če nanjo dostopajo prek mobitela, če jo zapuščajo precej hitreje kot prek računalnika, pomeni, da je s stranjo nekaj narobe in jo je treba bolje prilagoditi mobilni uporabi.

Google Analytics omogoča, da izveste več o svojih strankah. Ugotovite lahko, na kakšen način uporabljajo vašo spletno stran. Spremljate lahko skupno količino obiskovalcev v določenem obdobju. Vidite lahko, prek katerega kanala obiskovalci pridejo na vašo spletno stran in na kakšen način jo uporabljajo. Prek katerih kanalov pridejo stranke na vašo spletno stran, vam te informacije lahko služijo pri načrtovanju marketinga v prihodnje. Če se oglaševanja lotevate na več koncih in ugotovite, da nekatere kampanje privabijo bistveno več ljudi, je smiselno, da vanje usmerite več pozornosti in financ. Kanale, ki so se izkazali kot neuspešni, pa opustite. Na

tak način lahko dobite tudi vpogled v učinkovitost dejavnosti, vezanih na optimizacijo spletnih strani.

Pomemben faktor optimizacije spletne strani je njena hitrost. Prek Analyticsa lahko za vsako podstran ugotovite, kako hitro se nalaga. Dejstvo je, da smo ljudje pri brskanju prek spleta zelo neučakani. Če se spletna stran ne odpre v nekaj sekundah, jo bomo najverjetneje zapustili in iskali nekaj podobnega. To pa zelo slabo vpliva na podjetja s počasnimi spletnimi stranmi, saj izgubljajo potencialne stranke. Poleg tega pa take strani Google uvrsti nižje med zadetke.

Cilj je obiskovalcem ponuditi zanimive prispevke, morate najprej vedeti, kateri izmed že objavljenih so najbolj brani. Tako boste lažje določili tematike, ki jih zanimajo in načrtovali več podobnih.

Pomembna je tudi časovna komponenta. V katerem delu leta, tedna, dneva so objave najbolj brane. Tako se lažje določijo termine za objavo naslednjih.

Digitalno potrdilo -certifikat:

Kaj je digitalno potrdilo (certifikat)?

Digitalno potrdilo služi za identifikacijo uporabnika. Je neke vrste osebna izkaznica s katero se uporabnik identificira v elektronskem poslovanju. Digitalna potrdila poleg osnovnih podatkov o imetniku (ime, e-naslov, enolična številka, ...) in izdajatelju vsebujejo tudi druge informacije. Med najpomembnejšimi sta javni in zasebni ključ. Z njuno pomočjo je uporabniku zagotovljena varna komunikacija preko spleta.

Kaj je elektronski podpis?

Elektronski podpis je pravno enak lastnoročnemu podpisu, hkrati pa zagotavlja, da je dokument veljaven ves čas, dokler je tudi njegova vsebina enaka tisti ob podpisu. Vsakemu dokumentu, ki ga elektronsko podpišete, se (pred oddajo) doda informacija o vas, podpisniku. Del podpisa pa predstavlja tudi tako imenovan digitalni prstni odtis (hash), ki skupaj z vsemi elementi zagotavlja, da vsebina ostaja nespremenjena. Morebitne naknadne (ne)namerne spremembe vsebine dokumenta samodejno prekinejo veljavnost podpisa. Podpis na spremenjenih dokumentih ni več veljaven.

Spletna aplikacija eDavki :

Je sistem za elektronsko davčno poslovanje. Omogoča celovito davčno poslovanje za fizične in pravne osebe preko spletnega medmrežja. Glavni namen sistema eDavki je oddajanje davčnih obrazcev na Davčno upravo Republike Slovenije (DURS) preko spletnega medmrežja. V sistemu eDavki lahko uporabniki davčne obrazce izpolnjujejo, spreminjajo, vložijo (pošljejo na DURS) ter pregledujejo svoje podatke iz registra davčnih zavezancev (RDZ).

Sistem eDavki je razdeljen na tri dele:

- Javni del : Javni del portala je dostopen vsem tudi neregistriranim uporabnikom. Vsebuje splošne informacije ter predstavitev sistema eDavki, postopek elektronske prijave v sistem, vstop v zaprti osebni del portala, postopek pooblaščenja, posebno ureditev za tuje davčne zavezance, služi pa kot vstopna točka do zaščenega dela sistema eDavki za davčne zavezance.
- Del za davčne zavezance: Del za davčne zavezance je zaščen in do njega lahko dostopajo samo registrirani uporabniki, ki se v sistem prijavijo z digitalnim potrdilom. Del za davčne zavezance je ločen za fizične osebe ter za samostojne podjetnike in pravne osebe. Uporabnikom so na voljo naslednje e-storitve: delo z davčnimi dokumenti, vpogled v lastne registracijske podatke in urejanje osebnega profila, samostojno urejanje pooblastil v sistemu. Uvodna stran tega dela portala je označena s identifikacijskimi podatki o konkretnem uporabniku in z njegovo davčno številko, tako da uporabnik v vsakem trenutku ve za koga (zase ali kot pooblaščenec za pooblastitelja) opravlja določena dejanja v tem sistemu.
- Skrbniški del: Skrbniški del sistema eDavki je tako kot del za davčne zavezance zaščen, do njega pa lahko dostopajo le registrirani uslužbenci DURS-a. Skrbniški del je namenjen nadzoru davčnega poslovanja davčnih zavezancev, nadzoru delovanja sistema eDavki ter upravljanju sistema eDavki. Pred postopkom prijave v sistem eDavki si je najprej potrebno pridobiti digitalno potrdilo. Digitalno potrdilo (imenovano tudi certifikat) v elektronskem poslovanju nadomešča osebno legitimacijo davčnega zavezanca. S potrdilom in s pripadajočim zasebnim ključem vzpostavi davčni zavezanec z eDavki varno komunikacijsko povezavo preko spleta. Digitalno potrdilo nudi dve osnovni možnosti za zasebnost v elektronskem poslovanju in komuniciranju.

Šifriranje podatkov zagotavlja zaupnost in nadzor nad dostopom. Digitalni podpis, ki predstavlja sodobno alternativo klasičnemu podpisu, zagotavlja pa: identiteto imetnika

digitalnega potrdila o nezatajljivosti lastništva poslanih e- podatkov o celovitost sporočila (samo dela podatkov ni mogoče spremeniti ali drugače popraviti brez vednosti podpisnika).

Pridobitev digitalnega potrdila:

Bodoči uporabnik eDavkov lahko izbere ali bo zaprosil za digitalno potrdilo pri izdajatelju, npr. Ministrstvu za javno upravo (SIGEN-CA in SIGOV-CA) ali pa bo uporabil katerega od overiteljev, s katerimi ima DURS sklenjen sporazum. Digitalna potrdila so različna glede na vrsto vloge v davčnem poslovanju ([www. si-ca.si](http://www.si-ca.si)).

Za pridobitev digitalnega potrdila je potrebno izpolniti obrazec in ga osebno predložiti prijavitni službi, ki deluje v vseh upravnih enotah. To je potrebno zato, da potrdilo izpolnjuje pogoje za pridobitev kvalificiranega digitalnega potrdila, ki je naveden v zakonu o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu. Overitelj, ki izdaja kvalificirana digitalna potrdila, mora s pomočjo uradnega osebnega dokumenta s fotografijo za fizične osebe ali z uradno potrjenimi dokumenti za pravne osebe zanesljivo ugotoviti identiteto in druge pomembne lastnosti osebe, ki zahteva potrdilo. Elektronski podpis s kvalificiranim digitalnim potrdilom je enakovreden lastnoročnemu podpisu.

Prevzem in namestitvev digitalnega potrdila poteka po naslednjem procesu.

V nekaj dneh (odvisno od politike overitelja), davčni zavezanec prejme dve gesli. Po overiteljevih navodilih mora opraviti postopek prevzema in namestitve. Na overiteljevi spletni strani za prevzem digitalnega potrdila je potrebno vnesti obe gesli (zavezanec jih prejme po navadni in elektronski pošti), opravi se prevzem digitalnega potrdila po navodilih overitelja. Digitalno potrdilo je potrebno shraniti na računalnik ali na prenosljiv medij (npr. pametna kartica, usb ključ). Po uspešno opravljenih naštetih korakih je digitalno potrdilo nameščeno in pripravljeno za registracijo v eDavkih (<http://edavki.durs.si>).

Varnost v eDavkih:

Varnostna politika sistema eDavki podaja osnovne smernice in zahteve na najvišjem nivoju, ki zagotavljajo informacijsko varnost v sistemu. Za varno delovanje sistema v času uporabe je potrebno upoštevati navodila in napotke v zvezi z varnostjo. Identifikacija uporabnika v sistemu je zelo pomembna za samo varnost sistema. Uporabnik se ob vstopu v sistem eDavke

identificira z osebnim kvalificiranim digitalnim potrdilom, katero mu omogoča poslovanje v skladu z njegovimi pooblastili.

Identifikacija strežnika ob prijavi uporabnika v sistem, se s tem preveri tudi identifikacijo strežnika. S tem je uporabnik zavarovan pred pošiljanjem podatkov na goljufiv strežnik. Zaščitena internetna povezava, komunikacija med uporabnikovim računalnikom in strežnikom eDavki je šifrirana, kar preprečuje nepovabljen vpogled v uporabnikovo poslovanje.

Preverjanje celovitosti podatkov strežnik ob prejetju, dokument preveri in uporabniku ponudi v podpis. S tem je odpravljena možnost, da bi bili zaradi morebitnih tehničnih napak v eDavke vloženi nepopolni dokumenti. Podpisovanje dokumentov, ko uporabnik preko eDavkov vloži dokument, ga elektronsko podpiše. Postopek podpisovanja vključuje prepisovanje grafično popačene slikovne kode, ki preprečuje vdor avtomatskim trojanskim konjem (varnostni sistem, ki je znan tudi kot Captcha).

Vsi dokumenti v eDavkih so ob podpisu žigosani s časovnim žigom SIGOV-CA TSA. Z enoličnim določanjem časa oddaje, ne glede na lokalne nastavitve strežnika ali uporabnikovega računalnika je onemogočeno ponarejanje časa oddaje dokumenta. Neizpodbitnost dejanj, kot sta podpis z elektronskim potrdilom in časovni žig na dokumentu pravno zagotavljata neizpodbitnost podpisnika in časa oddaje. Elektronska povratnica, ki jo izda strežnik ob prejetju dokumenta, je enakovreden pravni dokaz za davčnega zavezanca.

Vsi dogodki (vpogled v podatke, oddaje dokumentov, spremembe pooblastil) so zabeleženi v dnevniku dogodkov. To velja za vse uporabnike, vključno za poslovne skrbnike - davčne referente.

Varnost strežnikov, je pomembna ter pomembno je, da so strežniki pred zunanjim svetom zavarovani z več požarnimi zidovi, ki ščitijo podatke in sistem pred nepooblaščenim vdorom. Osebna odgovornost ob uporabi vrhunske tehnologije lahko z eDavki zagotavljajo varnost le z ozaveščenim ravnanjem uporabnikov. Vsak uporabnik je sam odgovoren za uporabo svojega digitalnega potrdila.

7. Raziskovalno delo (kratka anketa) in spletna stran

Po vsem tem novem znanju, ki sem ga pridobil med pisanjem seminarske naloge sem se odločil, da naredim preprosto anketo, v kateri vprašam mlade o njihovem mnenju o podjetništvu ali jih ta pot zanima ali mislijo, da bi sami postali podjetniki. Anketo sem izvedel preko spletne strani <https://www.1ka.si/>. Poslal sem jo med sošolci in prijatelji, ki so v mojem starostnem razredu.

Analiza ankete:

Tabela 1: Tabela podatkov iz ankete prvih štiri vprašanj

Q1	Nekaj splošnih vprašanj										
	Podvprašanja	Odgovori						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. Odklon
		Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Mogoče	Se strinjam	Povsem se strinjam	Skupaj				
Q1a	Sem motiviran, da bom postal podjetnik.	1 (3%)	5 (14%)	21 (57%)	6 (16%)	4 (11%)	37 (100%)	37	37	3.2	0.9
Q1b	Imam dovolj znanja da postanem podjetnik	3 (8%)	14 (39%)	14 (39%)	4 (11%)	1 (3%)	36 (100%)	36	37	2.6	0.9
Q1c	Imam dovolj dostopnih osnovnih informacij za odprtje svojega podjetja.	2 (6%)	9 (25%)	12 (33%)	12 (33%)	1 (3%)	36 (100%)	36	37	3.0	1.0
Q1d	Imam idejo za svoje podjetje/dejavnost, ki je izvedljiva v realnosti.	6 (16%)	6 (16%)	13 (35%)	6 (16%)	6 (16%)	37 (100%)	37	37	3.0	1.3

Tabela 2: Tabela podatkov iz ankete drugih štiri vprašanj

Q2	Še nekaj splošnih vprašanj										
	Podvprašanja	Odgovori						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. Odklon
		Sploh se ne strinjam	Ne strinjam se	Mogoče	Strinjam se	Popolnoma se strinjam	Skupaj				
Q2a	Sposoben sem izdelati poslovni načrt s pravimi informacijami od ideje do izvedbe.	4 (12%)	7 (21%)	11 (32%)	9 (26%)	3 (9%)	34 (100%)	34	37	3.0	1.2
Q2b	Imam dovolj znanja, da bi znal registrirati podjetje preko spleta	3 (9%)	8 (24%)	10 (30%)	11 (33%)	1 (3%)	33 (100%)	33	37	3.0	1.0
Q2c	Poznam informacijska komunikacijska orodja pri poslovanju podjetja.	5 (15%)	6 (18%)	10 (29%)	12 (35%)	1 (3%)	34 (100%)	34	37	2.9	1.1
Q2d	Zavedam se prednosti in slabosti podjetništva	0 (0%)	3 (9%)	9 (26%)	19 (56%)	3 (9%)	34 (100%)	34	37	3.6	0.8

Tabela 3 Podatki iz ankete: Starost udeležencev

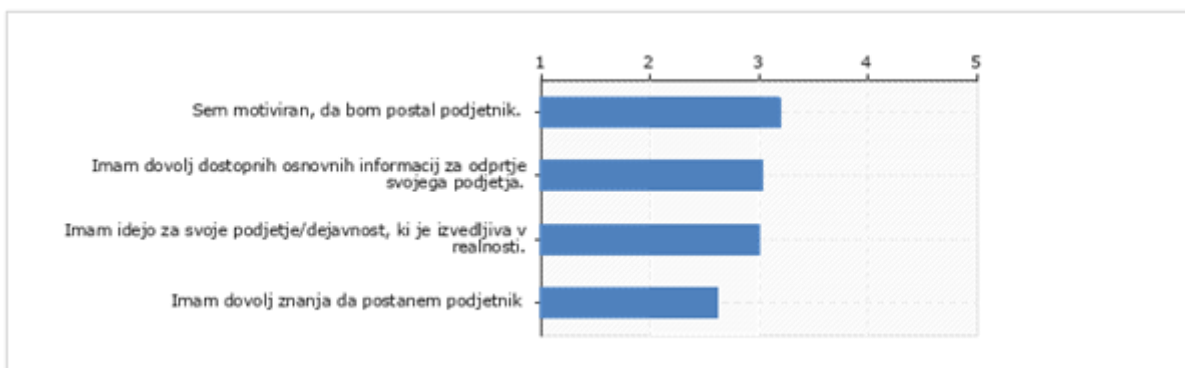
Q3	Starost				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	20	8	22%	24%	24%
	21	1	3%	3%	27%
	22	1	3%	3%	30%
	19 let	1	3%	3%	33%
	17	1	3%	3%	36%
	18	7	19%	21%	58%
	19	14	38%	42%	100%
Veljavni	Skupaj	33	89%	100%	

Tabela 4: Podatki iz ankete: letniki udeležencev

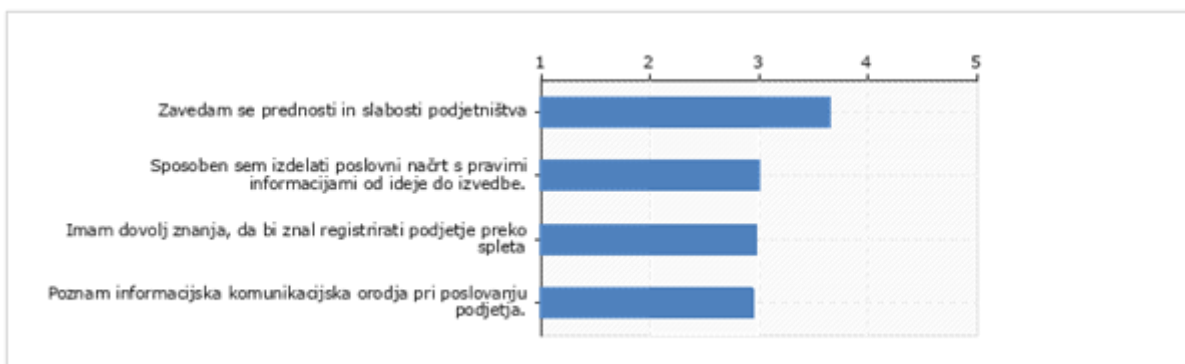
Q4	Letnik, ki ga obiskuješ				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	4.	4	11%	12%	12%
	uni 1. fri	1	3%	3%	15%
	2	3	8%	9%	24%
	3	3	8%	9%	33%
	4	8	22%	24%	58%
	5	3	8%	9%	67%
	5letnik	2	5%	6%	73%
	3. fri uni	1	3%	3%	76%
	1 (visokosolski)	1	3%	3%	79%
	ga ne obiskujem, delam.	1	3%	3%	82%
	5.	1	3%	3%	85%
	5 letnik	2	5%	6%	91%
	5 - pti	2	5%	6%	97%
	2pti	1	3%	3%	100%
Veljavni	Skupaj	33	89%	100%	

V anketi je sodelovalo 33 ljudi. Zastavljena so jim bila navedena vprašanja.

Slika 1:Slika statistike iz ankete

Slika 2:Slika statistike iz ankete

Iz ankete je razvidno, da mladi niso navdušeni in ne le proti podjetništvu. Zavedajo pa se prednosti in slabosti, ki jih prinaša podjetništvo.

Odločil sem se, da naredim spletno stran na kateri prikažem nekaj osnovnih informacij v svetu podjetništva in IKT-ja. Za spletno stran sem si zbral template, katerega sem našel na <https://getbootstrap.com/> in uredil spletno stran. Gostil jo bom preko spletne strani <https://github.com/>, kjer bo na voljo za ogled.

8. Zaključek

Zaključna naloga govori o danes zelo aktualni temi informacijsko komunikacijski tehnologiji in podjetništvu. Globalizacija je današnji svet čisto spremenila, saj je s seboj prinesla nove tehnologije, hitro in enostavno komunikacijo, mobilnost... Zaradi globalizacije nam oddaljenost podatkov in oseb ne predstavlja ovire. Informacijsko komunikacijska tehnologija je s svojim razvojem prinesla tudi nova znanja, ki jih moramo ljudje obvladati. Dandanes moramo redno razvijati svoja znanja in veščine, če želimo sodelovati v moderni družbi. Tako je ena izmed ključnih kompetenc postala digitalna pismenost. Druge ključne kompetence, ki jih morajo zaposleni in ljudje na sploh imeti pa so še: znanje tujih jezikov, inovativnost, medosebne kompetence in matematična pismenost. Glede na način življenja so mladi odraščali s tehnologijo, kar predstavlja njihovo prednost pred starejšimi, katerim pa informacijska tehnologija predstavlja dodaten izziv v izobraževanju.

9. Viri in literatura

- Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije.
<https://www.fu.gov.si/podjetja/>
- Groznik, A., & Lindič, J. (2007). Elektronsko poslovanje: Dodatno študijsko gradivo in vodnik po predmetu. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Hribar, U. (2007). Razvoj mobilnih tehnologij. VV. Vehovar, Mobilne refleksije (Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Kaj nam internet ponuja in kako je nastal?
<http://www2.arnes.si/~sspmkotn/edus/internet/storitve.htm>
- Stare, M., & Bučar, M. (2011). Učinki informacijsko komunikacijskih tehnologij. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Založba FDV.
- Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije. <http://edavki.durs.si>
- Inštitut za informatiko. <https://ii.feri.um.si/sl/studij/osnovni-pojmi-itk/>
- Računovodja.com. <https://www.racunovodja.com/podjetnistvo/>
- Razvojni center. <https://www.rc-nm.si/podjetnistvo/>
- Glas Miroslav. Podjetništvo 1. Priročnik za učence -5.natis- Ljubljana: zavod Republike Slovenije za šolstvo 2003.
- Glas Miroslav. Podjetništvo 3.Učbenik za 3. letnik ekonomskih gimnazij. Ljubljana: zavod Republike Slovenije za šolstvo 2005.